

ZAĻĀKAI UZŅĒMĒJDARBĪBAI EIROPĀ

2. MĀCOTIES NO DABAS LAUKU SAIMNIECĪBA

Līdzfinansē
Eiropas Savienības programma
“Erasmus+”

Šis projekts tika finansēts ar Eiropas Komisijas atbalstu. Šī publikācija atspoguļo vienīgi tās autora viedokli, un Komisija neuzņemas atbildību par tajā ietvertās informācijas jebkāda veida turpmāku izmantošanu

2. MĀCOTIES NO DABAS. LAUKU SAIMNIECĪBA

ZINĀŠANAS

Izprast dabas principus, kuri paskaidro/parāda, kā notiek procesi dabā/ kā daba darbojas.

Saprast cilvēka ekonomikas vietu dabas sistēmās

PRASMES

- Lietot sistēmisko domāšanu, lai izprastu kā kaut kas darbojas un ietekmē apkārtējo vidi.
- Identificēt/ noteikt un raksturot cilvēka ekonomikas atkarību no dabas sistēmām.

KOMPETENCES

- Meklēt iedvesmu un mācīties no dabas.
- Strādāt grupās, pētīt dabas principus, un prezentēt rezultātus.
- Reflektēt un izvērtēt savu un citu darbu.

VĒRTĪBAS

- Vides saudzēšana
- Vienotība ar dabu

Nepieciešamais laiks:
3-4 mācību stundas, 1 stunda
sagatavošanās, 1 stunda
secinājumiem

SASNIEDZAMIE REZULTĀTI

- Skolēni attīstījuši radošumu, paplašinājuši redzesloku.
- Skolēni izprot, kā dabā darbojas princips *daudzveidīgi labumi*.
- Prot saskatīt šo principu cilvēku radītajos produktos un saimniekošanā.
- Skolēni meklē sakarības dabā un cilvēku dzīvē un saredz visu kā vienu sistēmu.

2. MĀCOTIES NO DABAS. LAUKU SAIMNIECĪBA

MĒRĶIS

Izzināt, kā princips “*Daba sniedz daudzveidīgus ieguvumus*” darbojas lauku saimniecībā.

PERSONĪGO MĒRĶU IZVIRZĪŠANA

Personīgo mērķu izvirzīšana: Aizpilda izvērtējuma lapas 1. daļu (1.pielikums, darba lapa *Mācīšanās no dabas*)

Šajā nodarbībā mēs redzēsim, kā lauksaimnieku dzīve un darbība ir saskaņota ar dabu, kā viņi izmanto dabas resursus, nekaitējot dabai. Šādās saimniecībās notiek atbildīga enerģijas un dabas resursu izmantošana, bioloģiskās daudzveidības aizsardzība, augsnes kvalitātes uzturēšana, izmantojot dabisko mēslošanu, ūdens kvalitātes aizsardzību, rūpes par dzīvnieku vajadzībām un labturību.

SAGATAVOŠANĀS EKSKURSIJAI

Kopā ar skolēniem dodas uz nelielu lauku saimniecību, kas saimnieko ar videi draudzīgām saimniekošanas metodēm. Iepriekš vienojas par vizīti. Iespējamo saimniecību sarakstu var atrast šeit http://old.ldf.lv/pub/?doc_id=29651, <http://www.bioinfo.lv/>, vai <http://www.celotajs.lv/lv/c/wrth/goodies/farm> .

IEPAZĪSTI SAIMNIECĪBU

Saimnieku pavadībā iepazīstas ar saimniecību, augiem, dzīvniekiem, veicamajiem darbiem. Kurus no darbiem gribētu pamēģināt?

Interesu grupās saimnieku vadībā izmēģina dažādus darbus. Dalās pieredzē – kas patika? Ko vēl gribētu pamēģināt?

2. MĀCOTIES NO DABAS. LAUKU SAIMNIECĪBA

FOTOGRĀFS

Skolēni iejūtas fotogrāfa lomā! Tas nekas, ja nav līdzī fotoaparāta – var izmantot savas redzīgās acis. Pēc tam bildes var arī “attīstīt” – iezīmēt blociņā vai uz baltas lapas un uzdāvināt saimniekiem. Saliek no pirkstiem rāmīti un caur to paskatās apkārt!

Atrod un “nofotogrāfē”:

- tipisku lauku sētu;
- tipisku lauku ainavu;
- kādu lietu, kas atrodama tikai lauku saimniecībā.

Foto no Lejaskleperu arhīva

AUGI UN DZĪVNIEKI

Izpēta tuvāk augus, dzīvniekus saimniecībā. Kādas ir saistības starp tiem? Kāds labums no augiem? Kāds no dzīvniekiem? (4-4. pielikums) Uzņēmē shēmu, kurā attēlo saistības starp augiem un dzīvniekiem saimniecībā.

PASMARŽO UN ATPAZĪSTI

Daudzās lauku saimniecībās audzē garšaugus un vāc ārstniecības augus. Garšaugi padara ēdienu garšīgāku un veselīgāku, bet tiem ir arī ārstnieciskas īpašības.

Vai vari tos atpazīt pēc smaržas? Skolēni aizvērtām acīm pasmaržo sagatavotos garšaugu/ ārstniecības augu paraugus. Atrod atbilstošās kartiņas ar augu nosaukumiem. Sameklē atbilstošo aprakstu katra auga pielietojumam (4-5. pielikums)
Katra grupa saņem 3 augu kartiņas un dodas sameklēt tos saimniecībā, atrastos augus nofotografē.

Foto no Bērnu Vides skolas arhīva

2. MĀCOTIES NO DABAS. LAUKU SAIMNIECĪBA

IZDOMĀ RECEPTI

Kā skolēni pielietotu atrastos augus? Kādas ēdienu, dzērienu receptes izmēģinātu? Katra grupa izdomā vienu ēdienu, ko var pagatavot no saimniecībā audzētajiem augiem vai citiem saimniecībā audzētajiem produktiem. Ja iespējams, ēdienu var arī pagatavot un nogaršot.

Foto no Bērnu Vides skolas arhīva

PRODUKCIJA

Skolēni noskaidro no saimniekiem, kādu produkciju viņi ražo, kur realizē, kā reklamē. Grupās izveido reklāmu vienam saimniecības produktam, uzsverot tā labvēlīgo ietekmi uz vidi.

2. MĀCOTIES NO DABAS. LAUKU SAIMNIECĪBA

DAUDZVEIDĪGIE LABUMI

Skolēni aizpilda tabulu “Daudzveidīgie ieguvumi” (4-7. pielikums), kas ilustrē, kā šāda saimniekošana realizē dabas principu “Dabā ir daudzveidīgi ieguvumi - dabā ikvienam organismam ir daudzveidīgas funkcijas, tie nav radīti tikai vienam mērķim.”

JAUNA PRODUKTA IZVEIDE

Šo nodarbību var veikt arī atgriežoties skolā. Skolēni grupās ģenerē idejas par to, kādus jaunus produktus varētu ražot šajā saimniecībā. Iepazīstas ar Latvijas Dabas fonda ieteikumiem dabas daudzveidības saglabāšanai lauku sētā (4-6. Pielikums) Idejas apkopo uz tāfeles vai Ao lapas, diskutē par tām.

Vadlīnijas diskusijām:

- No kādām izejvielām produkts ir ražots?
- Kā tas tiek ražots (process)?
- Kāda enerģija tiek izmantota?
- Kāda ir ietekme uz vidi?
- Kādi atkritumi radīsies?
- Kur un kā šo produktu realizēs?

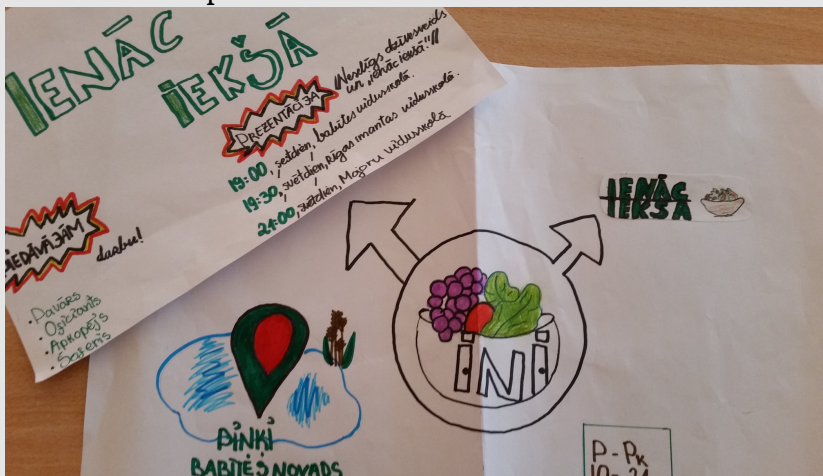

Foto no Babītes vidusskolas arhīva

2. MĀCOTIES NO DABAS. LAUKU SAIMNIECĪBA

"TUVĀK SIRDIJ" (2)

Skolēni no vērtību saraksta izvēlas un papildina savu cilvēciņu ar 3 vērtībām, kas ir svarīgas, lai saudzētu vidi. Jo tās svarīgākas, jo tuvāk sirdij. Pievieno tās kopīgajam klases vērtību sarakstam/kokam. Izveidoto sarakstu saglabā darba mapē, pie tā atgriezīsies vēlāk.

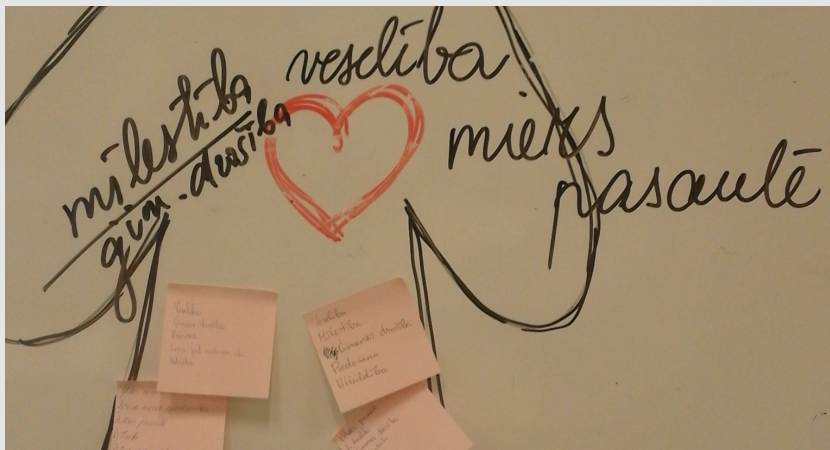

Foto no Ropažu vidusskolas arhīva

NODARBĪBAS NOSLĒGUMS

Izvērtējuma lapas 2.daļas aizpildīšana (Es atradu, atklāju, iemācījos; Vislabāk man patika; Grūtības sagādāja).

IZVĒRTĒJUMS

Skolēnu darba mapes izvērtējuma lapas aizpildīšana, personīgo mērķu izvirzīšana, plānošanas, refleksijas jautājumi pirms un pēc katra posma. Katrs savus darbus liek savā darba "mapē". (1.pielikums).